

erholde en større Arbejdsløn, og det ses ogsaa, at man er kommen disse Roster imøde, idet flere Fabrikanter og Haandværkere velvillig have ydet deres Arbejdere en større Løn. I det foreliggende Lovforslag gjælder det nu om at løfte visse Folk op til de politiske Rettigheder, og her er det Forum, hvor det skal ske. (En Stemme: Det kommer!) Der siges: Det kommer, ja, det vil jeg ogsaa haabe, og jeg vil endvidere haabe, at vi gjøre Begyndelsen dermed, at vi vedtage Lovforslaget. Da jeg saaledes glæder mig over dette Forslag, skal jeg ogsaa tillade mig at støtte det med nogle faa Ord. Valglovens § 4, som jo er den Paragraph, Lovforslaget omhandler, indeholder den Bestemmelse, at udelukket fra Valgret er Enhver, som modtager eller har modtaget Fattigunderstøttelse, der ikke enten er bleven refunderet eller estergiven. Nu har jeg været i det Tilfælde i en lang Mærætte som Medlem af et Sogneraad at maatte udarbejde de aarlige Valglisten, og jeg har saaledes ikke sjældent været med til at maatte udelukke Medborgere paa Grund af, at de havde modtaget Fattigunderstøttelse. Det har naturligvis smertet mig at maatte gjøre det, men Loven paahylder det jo ligefrem. Derimod er jeg ikke bekendt med noget Tilfælde — det er jo muligt, at andre Medlemmer her i Salen kjende saadanne Tilfælde — hvor man har estergivet en Mand den Fattigunderstøttelse, han tidligere har modtaget, og af den Grund opført ham paa Valglisten; men jeg tror nu, at, naar et Lovforslag som det foreliggende bliver ført igjennem, saa vil dette opmuntre Kommunerne paa flere Steder, til at gjøre, hvad jeg tillader mig at tro hidtil kun er sket i meget sparsomt Maal, nemlig at estergive en tidligere ydet Understøttelse. Man vil da blive klar paa, at, naar de 5 Aar ere omme, saa gaar Ret for Naade, og det er allerede ikke Lidt, at man veed dette. Det andet Punkt, som jeg havde tænkt mig at ville hente Dømtænsomtigheden paa, er allerede omtalt. Det var med Hensyn til Loven af 3die April 1868, hvorefter der er aabnet Udgang for Forbryderen, altsaa for den, der har været tiltalt og kriminaliter straffet, til at vinde Geresoppreisning og saa-

ledes alle de Goder, som det ærede Medlem for Bornholm (Kofod) talte om, at den fattige Mand, som har modtaget Fattigunderstøttelse, for Diebliffet er udelukket fra. Jeg tør antage, at ligesom det vil være vor Dømtænsomtighed at gjøre Alt, hvad der staar i vor Magt, for at lette den fattige Mand's Udgang til de aandelige Goder og løfte ham op paa et høiere Trin af Samfundet, saaledes ville vi ogsaa Alle som En og En som Alle stræbe efter at løfte ham op til de politiske Rettigheder, hvad jeg allerede i Begyndelsen af mit Foredrag antydede, at han efter Billighed kunde have Krap paa. Jeg skal med disse faa Ord anbefale Forslaget til det høitærede Things Velvillie.

Sindenburg: Det er ganske vist, at det Lovforslag, som her foreligger, har noget for Følelsen tiltalende ved sig. Hvad kan være mere tiltalende end det at erkjende Menneskeværdigheden, hvor den findes; hvad kan være mere human end at overse den tidligere ydede Fattigunderstøttelse? Men det er ligesaa klart, at denne Betragtning fører meget videre end til det nærværende Lovforslag. Dette er allerede fremhævet af to ærede foregaaende Talere, idet de navnlig have gjort opmærksom paa, at den menneskelige Værdighed ogsaa maatte erkjendes hos Forbryderne, og at da ogsaa disse burde stedes til at udøve Valgret. Og hvem kan negte, at der kan være Forbrydere, som ved Omstændighedernes Magt ere komne ind paa Forbryderbanen, og som i Virkeligheden staa ligesaa høit — maaske høiere — som jeg og forskjellige andre Folk, som have været stillede under lykkeligere Forhold, saaledes at vi ikke ere komne i Sammenstød med Loven? Det er altsaa ganske klart, at Tanken i Virkeligheden fører til ogsaa at stede Forbrydere til Valgret, men dog tror jeg ikke, at Rogen for Alvor vil tage Ordet for en saadan Forholdsregel, fordi det er klart, at der maa kræves visse Garantier hos dem, der skulle udøve Valgret. Det er blevet fremhævet, at de, som der gives Geresoppreisning, derefter kunne udøve deres politiske Rettigheder; men naar man sammenligner Loven om Geresoppreisning med det fore-